

SVIZOVE STRANI

[novice]

5. MAJ 2009 * LJUBLJANA

Podpis apela za ohranitev kakovosti in dostopnosti javnega zdravstvenega varstva

Več kot 20 civilnodružbenih organizacij, med njimi tudi Konfederacija sindikatov javnega sektorja Slovenije, je podpisalo apel, v katerem zahtevajo ostro ločitev javnega in zasebnega zdravstva. Poziv so poslali Državnemu zboru in Državnemu svetu, slovenski vladi ter ministru za zdravje. V njem zahtevajo še, naj novi zakon postavi jasno ločnico med javnim in zasebnim.

Podpisniki v sedmih točkah pozivajo, da javni zdravstveni zavodi ne smejo opravljati zasebne zdravstvene dejavnosti, razen nadstandardne storitve, ki jih ne pokriva obvezno in dopolnilno zdravstveno zavarovanje. Prav tako izvajalci zdravstvene dejavnosti, zaposleni v javnih zavodih, ne smejo opravljati zasebne dejavnosti, v organe nadzora pa morajo biti imenovani predstavniki uporabnikov zdravstvenih storitev, ki jih predlaga civilna družba. Potreben je tudi kakovostnejši strokovni in finančni nadzor javnih in zasebnih zavodov ter samostojnih podjetnikov v zdravstvu.

Podpisniki apela so sporočili tudi, da bodo v prihodnjih tednih po vsej Sloveniji pripravili omizja o tem, kakšno zdravstvo si prebivalci želijo. Apel najdete tudi na Svizovi spletni strani.

7. MAJ 2009 * LJUBLJANA

Uspešno zbiranje denarja za humanitarno pomoč

Konfederacija sindikatov javnega sektorja Slovenije, ki jo sestavljajo Sviz, Sindikat zdravstva in socialnega varstva Slovenije, Sindikat delavcev v zdravstveni negi, Policijski sindikat Slovenije, Sindikat delavcev pravosodja, Neodvisni sindikat delavcev ljubljanske univerze in Sindikat javnih uslužbencev, je zbrala in generalnemu sekretarju Rdečega križa izročila ček za 12.375 evrov pomoči, kar zadošča za 825 prehranskih paketov.

Poleg tega so sindikati tudi sami med svojim članstvom zbirali denar za tiste, ki so se zaradi gospodarske krize znašli v težavah in potrebujejo pomoč. Sviz je poleg 4.500 evrov, ki jih je po sklepu Izvršilnega odbora namenil za takojšnja pomoč, v akciji zbiranja sredstev med območnimi odbori in člani zbral še 10.880 evrov in jih nakazal na računa Rdečega križa in Karitasa. Skupaj je torej Sviz za sodržavljanje v stiski zbral 15.380 evrov. Vsem, ki ste sodelovali v akciji in prispevali denar po svojih močeh, se iskreno zahvaljujemo!

12. MAJ 2009 * LJUBLJANA

34. maja IO Sviza

Majska seja Izvršilnega odbora Sviza je minila ob obravnavi napovedane spremembe Zakona o visokem šolstvu in nekaterih drugih pomembnih vprašanj ter ob pripravah na sestanka z ministroma.

Sviz je podprl predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o visokem šolstvu, obenem pa visokoškolskemu ministrstvu predlagal dve dopolnili, in sicer da se število predstavnikov reprezentativnih sindikatov v predlagani Javni agenciji RS za kakovost v visokem šolstvu poveča z enega na dva in da bi bili v svetu za visoko šolstvo štirje predstavniki reprezentativnih sindikatov zaposlenih na visokoškolskih zavodih.

Po sklepu IO Sviza je sindikat predlagal ministru za šolstvo in šport še drugi uradni sestanek po prvem spoznavnem lanskega decembra. Sviz in minister so se nato srečali zadnji petek v maju in pregledali, kako se uresničuje, kar je bilo dogovorjeno na prvem sestanku, ter obravnavali nekatera druga aktualna vprašanja. Izvršilni odbor Sviza pa je sklenil predlagati sestanek tudi ministrici za kulturo, na katerem bi izmenjali pripombe in predloge za spremembo Kolektivne pogodbe za kulturo. Začele so se tudi že prve priprave na dogodek, s katerim bomo obeležili 20. obletnico ustanovitve in delovanja Sviza. Dogodek bo maja prihodnje leto v Ljubljani.

15. MAJ 2009 * LJUBLJANA

Predlogi sindikatov za spremembe visokošolskega zakona

Vsi trije reprezentativni sindikati v vzgoji in izobraževanju (Sviz, Vir, NSDLU) so v skupnem pismu visokoškolskemu ministrstvu sporočili, da se strinjajo s predlaganimi spremembami Zakona o visokem šolstvu, in predlagali še svoja dopolnila. Pri sestavi Sveta za visoko šolstvo so sindikati predlagali dopolnitev člena, ki določa število članov v njem. V svetu so zastopani predstavniki študentov in delodajalcev, zato ni razlogov, da ne bi bili enakopravno zastopani tudi predstavniki reprezentativnih sindikatov. Sindikati so zato predlagali, da bi imeli reprezentativni sindikati v Svetu za visoko šolstvo štiri člane. Glede sestave javne agencije pa so sindikati predlagali dva člana.

Glede na sklepe izvršilnih organov sindikatov so sindikati ministrstvu predlagali tudi, da se razčisti status višjih strokovnih šol glede na zakonodajo. Razjasni naj se, ali višje strokovno izobraževanje spada pod Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo ali pod Ministrstvo za šolstvo in šport. O tem vprašanju naj se obe ministrstvi med seboj uskladita. Zadnji predlog sindikatov je bil, naj se člen, ki določa volitev rektorja, spremeni. Glasi naj se: Rektorja volijo vsi zaposleni na univerzi. Že Ustavno sodišče je namreč v eni izmed svojih odločb ugotovilo, da določbe zakonov niso skladne z Ustavo, če ne urejajo načina in pogojev sodelovanja vseh delavcev pri upravljanju zavoda. Zdaj zakon opredeljuje, da rektorja volijo vsi visokoškolski učitelji, znanstveni delavci in visokoškolski sodelavci, ki so na univerzi zaposleni.

23. MAJ 2009 * RADOVLJICA

1. Svizove športne igre

Z več kot 400 udeleženci so v Radovljici na sončen in vroč dan potekale prve Svizove športne igre. Rezultate in utrinke s tekmovanja predstavljamo v posebni rubriki. Več fotografij in posnetke z iger najdete tudi na Svizovi spletni strani.

29. MAJ 2009 * LJUBLJANA

2. uradni sestanek s šolskim ministrom

Sviz je po sklepu Izvršilnega odbora šolskemu ministru dr. Igorju Lukšiču predlagal sestanek, na katerem bi preverili, kako se uresničujejo dogovori s prvega medsebojnega srečanja konec lanskega leta, ter se pogovorili o aktualnih težavah, ki bi jih bilo treba odpraviti v najkrajšem času.

Na sestanku so minister s sodelavci in predstavniki sindikata izmenjali stališča glede delovanja novega plačnega sistema ter sprememb in dopolnitev ZOFVI. Razpravljali so o tem, kako reševati problematiko presežnih strokovnih delavcev v (srednjem) šolstvu, Sviz pa je ministru predstavil svoje zahteve glede zaposlovanja strokovnih delavcev za 10 mesecev in plačila za izvajanje šole v naravi. Posebna točka dnevnega reda je bila namenjena še oblikovanju delovnih mest »mobilni vzgojitelj DSP« in »pomočnik skupine otrok in mladostnikov s kombiniranimi motnjami« ter vsem dopisom, ki jih je Sviz od prvega srečanja naslovil na ministrstvo, a nanje (še) ni prejel odgovorov.

[uvodnik]

Zdravstvena reforma in kriza

Ob koncu šolskega leta se vedno vprašam, kaj nas bo najbolj zaposlovalo po dopustniških juliju in avgustu, in ko pride jesen, preverjam, koliko in v čem sem se zmotil. Jasno je, da bo gospodarsko-socialna kriza prevladovala, kot je tudi jasno, da se bo s povečevanjem števila nezaposlenih krepila politična bitka za določitev smeri izhoda iz krize. Zanesljivo lahko vnaprej odpišemo možnosti radikalnih družbenih sprememb, saj na obzorju ni videti skupin z ustrežno potezno silo. Na eni strani političnega boja za koncept, ki bo usmerjal ukrepe za izhod iz krize, je pričakovati zagovornike ohranitve liberalnega kapitalizma, ki nas je sicer pripeljal v krizo, a številni še vedno verjamejo, da nima ustrezne alternative, ker je tako rekoč uresničitev naravne stanja razvite zahodne civilizacije. Na drugi strani so družbene skupine, ki sicer pristajajo na kapitalizem, vendar bi ga želele narediti bolj pravičnega, občutljivejšega za solidarnost in skupno dobro, želijo lastnikom vsiliti družbeno odgovorno ravnanje, skrb za zaposlene in odgovornost za okolje, zavzemajo se za univerzalni državljanski dohodek in krepitev javnega sektorja (javnega zdravstva, šolstva, socialnih transferjev in prvega pokojninskega stebra).

Te opredelitve in cilje bi lahko strnili v pojem »kapitalizem s človeškim obrazom«. Ni dvoma, da so v Evropi najvplivnejši in najbolj jasno opredeljeni zagovorniki »kapitalizma s človeškim obrazom« sindikati, na čelu z Evropsko konfederacijo sindikatov ETUC, ki eksplicitno zahteva socialno Evropo in konec liberalnega kapitalizma. A obstajajo tudi očitni znaki sprememb, ki potekajo v smeri avtoritarnega kapitalizma. Ta je še posebno izrazit v azijskih državah, a ni tuj niti nekaterim evropskim voditeljem, denimo Silviu

BRANIMIR ŠTRUKELJ,
glavni tajnik Sviza

Berlusconiu ali prejšnjemu slovenskemu predsedniku vlade. Ker ni še odločeno, v kakšnem svetu bomo živeli po krizi, je nevtralnino in neangažirano opazovanje, kakšne smeri za izhod iz krize iščejo pristojni, že opredelitev za ohranitev obstoječega.

Skoraj zagotovo bodo osrednja tema politične jeseni spremembe zdravstvenega sistema, ki zadevajo vse in vsakogar. Zato je pričakovati, da se bodo različni pogledi na to, kakšen zdravstveni sistem želimo imeti v Sloveniji, precej prekrivali s ključnimi opredelitvami posameznih političnih strank in nevladnih organizacij o tem, po kateri poti poiskati izhod iz sedanje splošne družbene krize. In to je dobro. Na zdravstvenem polju se bodo lahko zelo jasno izčistili pogledi do javnega in zasebnega v zdravstvu, do zagotavljanja enake dostopnosti do zdravja in zdravja kot dobrine, ki jo moramo plačati kot vsako drugo blago, do zaščite ali uničenja vplivnih farmacevtsko-zdravniških lobijev in njihovih interesov, do družbene solidarnosti s pomoči potrebnimi, do nadomestila za plačilo bolniške, ki je trn v peti delodajalcev. Vpliv sindikatov na spremembe zdravstvenega sistema bo odvisen od tega, kako sposobni bodo skupaj zagovarjali interese zaposlenih in ob tem tudi tesno sodelovati z nevladnimi organizacijami. A ne le to. Vpliv sindikatov je zelo odvisen tudi od tega, kako je njihovo članstvo pripravljeno, da se za uveljavitev teh interesov osebno zavzema.

Spoštovani kolegice in kolegi, članice in člani Sviza, želim vam uspešen zaključek šolskega leta, da se na dopustu odpočijete in naberete moči za jesen.

[v središču]

Ste pod stresom?

► **Odgovora ni težko ugotoviti, in to ne le zato, ker se bliskovito bliža konec šolskega leta in s tem bolj ali manj napet čas za vse udeležence vzgojno-izobraževalnega procesa v vrtcih in šolah. Drži namreč, da je vzgojiteljski in učiteljski poklic med tistimi z najvišjo stopnjo stresa, povezanega z delom. Tudi v kratki anketi na Svizovi strani so obiskovalci v največjem deležu (45 odstotkov) odgovorili, da prav konec šolskega leta najbolj občutijo stres.**

Na Svizovih straneh v Šolskih razgledih smo že nekajkrat pisali o tej temi ter o projektu, ki ga je pred približno dvema letoma izpeljeval ETUCE (European Trade Union Committee for Education) in v katerem je sodeloval tudi Sviz. Svoje raziskave pa se je lotil tudi Sviz, in sicer smo želeli ugotoviti, kakšna je stopnja stresa med strokovnimi delavci v naših vrtcih in šolah, kateri so vzroki zanj in kakšne so njegove posledice. To smo preverjali med zaposlenimi v preteklem letu.

Sviz je v sodelovanju z dr. Brankom Slivarjem izpeljal raziskavo o poklicnem stresu pri slovenskih vzgojiteljih in učiteljih. Spodbuda za to je bilo Svizovo sodelovanje v mednarodnem projektu učiteljskih sindikatov pod vodstvom ETUCE-ja, katerega član je tudi naš sindikat. Združenje evropskih učiteljskih sindikatov ETUCE je leta 2007 izpeljalo projekt z naslovom »Zboljševanje poznavanja z delom povezanega stresa v učiteljskem poklicu ter pomoč ETUCE-jevim članicam pri implementaciji Okvirnega sporazuma o stresu (ETUC-UNICE/UEAPME-CEEP) v zvezi z delom«. Na temelju sodelovanja v ETUCE-jevem mednarodnem projektu ter ob zavedanju, kako pomembno se je ukvarjati s problematiko stresa, povezanega z delom, smo se tudi v Svizu odločili izpeljati raziskavo med slovenskimi vzgojitelji in učitelji o stresu v njihovem poklicu. V nadaljevanju predstavljamo le nekatere najpomembnejše ugotovitve in

izsledke. Na spletni strani www.sviz.si/ stres pa boste lahko našli krajšo in daljšo različico Svizove raziskave, ETUCE-jevo raziskavo o stresu, ki je bila izpeljana med evropskimi učiteljskimi sindikati, in nekaj drugih pomembnih dokumentov, med njimi tudi omenjeni Okvirni sporazum o stresu v zvezi z delom. Sviz bo v teh dneh javno predstavil izsledke ob izdaji knjižice, ki jo bodo še pred koncem šolskega leta prejeli sindikalni zaupniki v vrtcih in šolah.

Raziskava o stresu pri slovenskih učiteljih in vzgojiteljih je, podobno kot druge študije v Evropi, potrdila, da je stvarnost učiteljskega dela in da se je treba sistematično spoprijemati z njim na individualni in na državni (sistemski) ravni. Študija je pokazala nekaj zanimivih (zaskrbljujočih) podatkov:

- slaba polovica (45,2 odstotka) naših učiteljev in ena tretjina (32,3 odstotka) strokovnih delavk (vzgojiteljic in pomočnic) je podvržena močnemu oziroma izjemnemu stresu,
- pogosto in vedno je pod stresom 53,5 odstotka učiteljev in 28 odstotkov strokovnih delavk v vrtcih,
- večina (84 odstotkov) naših učiteljev in 67,6 odstotka strokovnih delavk ocenjuje svoj poklic kot močno oziroma izjemno stresen,
- za večino (62,3 odstotka) učiteljev je najbolj stresno nesramno vedenje učencev, za 60,5 odstotka strokovnih delavk pa prevelika skupina otrok,

- šest desetih učiteljev doživlja nizko izgorelost, tri desetine zmerno in ena desetina visoko,
- 72 odstotkov strokovnih delavk doživlja nizko izgorelost, 24,5 odstotka zmerno in 3,5 odstotka visoko izgorelost,
- učitelji in strokovne delavke v vrtcih, ki so pod stresom, so bistveno manj zadovoljni z delom v primerjavi s tistimi, ki niso pod stresom,
- učitelji, ki so pod stresom, so bistveno manj učinkoviti pri angažiranju učencev, ravnanju z razredom in manj splošno učinkoviti kot učitelji, ki niso pod stresom,
- strokovne delavke, ki so pod stresom, so bistveno manj učinkovite pri pedagoškem delu kot strokovne delavke, ki niso pod stresom,
- bistveno več učiteljev in strokovnih delavk, ki so pod stresom, izraža name-ro, da bodo zapustili poklic, v primerjavi s tistimi, ki niso pod stresom. Primerjali smo tudi nekatere odgovore učiteljev in strokovnih delavk v vrtcih. Pri tem smo upoštevali ocene o stresnosti poklica, o lastni stresnosti, splošnem zadovoljstvu z delom, oceno splošne učinkovitosti z delom, oceno izgorelosti, splošnega psihičnega počutja in namero zapustiti poklic ter ugotovili, da:
  - učitelji ocenjujejo svoj poklic kot bolj stresen,
  - so učitelji bolj pod stresom,
  - so učitelji v slabšem psihičnem stanju,
  - so učitelji bolj izgoreli,
  - so učitelji manj zadovoljni s svojim delom,
  - učitelji nižje ocenjujejo svojo učinkovitost pri delu ter
  - učitelji pogosteje razmišljajo, da bi zapustili poklic.

SVIZOV SVETOVALNI TELEFON
ZA ŽRTVE NASILJA 01 244 09 18

torek od 16. do 18. ure,
četrtek od 16. do 18. ure

SVIZOVE STRANI

[čestitamo]

Zasluzena nagrada »deklici za vse«

► Konec aprila se je na strokovnem testiranju 39 kandidatk preskusilo v poznavanju slovenskega jezika ter enega tujega, strokovnem asistentskem delu in poznavanju računalniškega orodja. Na preskusu se je najbolj izkazala Svizova članica Gordana Rainer in s tem osvojila naziv tajnica leta 2009. Zaposlena je na Srednji šoli Zagorje kot poslovna sekretarka, sicer pa doma iz Radeč in izredna študentka univerzitetnega programa na Fakulteti za upravo. Ob tem uspehu ji iz srca čestitamo, z njo pa smo opravili tudi kratek pogovor o njenem delu z utrinki iz zasebnega življenja.

Prejeli ste naziv tajnice leta 2009. To je dokaz, da delo opravljate dobro in profesionalno, zanimajo pa nas tri stvari, zaradi katerih radi počnete to, kar počnete.

Najbolj sem vesela, ko se dijaki, po vseh njihovih pričakovanjih in nepričakovanih pripetljivostih, uspešno vpišejo v višji letnik. Všeč so mi trenutki, ko prevzamejo letno spričevalo, spričevalo o zaključnem izpitu ali poklicni maturi in tako uspešno končajo šolanje pri nas. Rada imam tudi, ko me nekdanji dijaki pozdravijo na cesti ali pošljejo e-pošto ali ko skupaj uspešno opravimo kakšno pomembno zadevo in dobimo povratno informacijo, da je bilo delo dobro opravljeno.

Se vam zdi vaše delo stresno? Je ob koncu šolskega leta bolj stresno ali ni razlik glede na čas v šolskem letu?

Verjetno ni več dela, ki ne bi bilo stresno. V času mojih začetkov v šolstvu (prvi dve leti) smo še lahko predvideli, kdaj nas čakajo bolj stresni in »udarni« dnevi (začetek šolskega leta, novembra sistemizacija delovnih mest, februarja zimski izpitni rok, pa spet maja in junija konec šolskega leta ...), vmes pa je bilo več ali manj zatišja. Nekako po letu 2000 teh razlik skoraj ni več, »stres« nas spremlja vsak dan in vsi iščemo različne načine, kako se ga ubraniti ...

Kaj se vam sicer zdi, da je najpomembnejše pri delu nasploz oz. za odnose v kolektivu? Kako jih lahko izboljšamo?

FOTO ANDREJA KRŽIČ

Vsi imamo dobre in slabe trenutke, pomembno je, da smo strpni, da poznamo in cenimo delo drug drugega, da ne gledamo ozko le na svoje ugodnosti in potrebe, predvsem pa, da enotno in dobro predstavljamo svojo ustanovo, ne glede na morebitna manjša nesoglasja med nami.

Je tudi vam novi plačni sistem povzročil kaj sivih las ali nejevolje?

Vsi sistemi niso popolni, vendar pa se popolnost zahteva od nas. Prav tako za vsako novost potrebujemo kar nekaj časa, da se je privadimo. Nov plačni sistem je prinesel veliko novosti in je še vedno ena izmed najbolj vročih tem na vseh srečanjih. Nam, nekdanjim pisarniškim referentkam, je prinesel nov naziv, a tudi manjšo slabost (napredovanje).

Se že veselite konca šolskega leta in dopusta? Kam greste letos na dopust?

Med poletnimi počitnicami me najbolj razjezi vprašanje: »Ja, kaj pa vi delate v šoli med počitnicami?«. To je namreč tudi čas, ko lahko opravim marsikaj, kar me je počakalo v kupčku nerešenih zadev, pripravim pa lahko tudi kaj vnaprej ... Všeč mi je, ker je šola takrat bolj ali manj prazna in tiha.

Ker je moj lanski dopust v Mehiki zame še vedno velika finančna obremenitev, me čaka še vsaj eno leto terasa s pogledom na Savo, ki pa mi pomeni več kakor množične selitve narodov proti morju in vse tisto, kar spada zraven. Letošnje proste dni bom najverjetneje izrabila za pripravo diplomskega dela.

[ugodnosti]

Počitnice na otoku

Turistična agencija ZUM iz Celja ponuja počitnice na hrvaškem otoku Ugljanu, in sicer nastanitve v bungalovih s polpenzionom ali najem apartmajev. Poleg ugodnih cen in popustov za otroke ponujajo Svizovim članom še dodatni 10-odstotni popust, njihovim družinskim članom pa 5-odstotnega. Ponudbo si lahko ogledate na Svizovi spletni strani.

Akcija za wellness storitve v Laškem

Thermana, d. d., in Sviz imata že sklenjen dogovor o koriščenju popustov in ugodnosti za člane sindikata, njihove družinske člane in prijatelje pri nakupu storitev v Zdravilišču Laško in v Wellness Parku Laško. Novost v ponudbi je 20 odstotkov popusta na vse wellness storitve, ki ga člani lahko izrabijo od ponedeljka do petka med 9. in 15. uro (v wellness storitve spadajo vse storitve Spa Centra v Wellness Parku in Centra Zdravja in lepote v Zdravilišču Laško – masaže, nege telesa in obraza, kopeli). Akcija velja do konca tega leta.

[pravna pisarna]

Piše TONE SELIŠKAR

Pogodba o zaposlitvi

Pogodba o zaposlitvi je pravni akt, s katerim sklenemo delovno razmerje. Vse pravice in obveznosti na podlagi opravljanja dela, vstaveši s socialnim zavarovanjem na podlagi delovnega razmerja, se začnejo uresničevati z dnem nastopa dela, dogovorjenega v pogodbi o zaposlitvi. Kadar v pogodbi o zaposlitvi datum nastopa dela ni določen, se kot datum nastopa dela šteje datum sklenitve pogodbe o zaposlitvi. Ob sklenitvi pogodbe o zaposlitvi je delodajalec dolžan delavca prijaviti v obvezno pokojninsko, invalidsko, zdravstveno zavarovanje in zavarovanje za primer brezposelnosti ter delavcu v roku 15 dni od nastopa dela izročiti fotokopijo prijave. Vse te pravice se pričnejo uresničevati z datumom nastopa dela, tudi če delavec tega dne iz upravičenih razlogov ne nastopi dela.

Pogodba o zaposlitvi se praviloma sklepa za nedoločen čas, razen v primerih, ki jih taksativno določa Zakon o delovnih razmerjih. Če v pogodbi o zaposlitvi čas trajanja delovnega razmerja ni določen, velja zakonska domneva, da je delovno razmerje sklenjeno za nedoločen čas. Pogodba o zaposlitvi je akt civilnega prava in mora zato za njeno sklenitev obstajati pogodbeno volja tako delodajalca kakor tudi delavca. Če katera od pogodbenih strank smatra, da obstajajo osnove za izpodbijnost pogodbe o zaposlitvi, lahko izpodbija veljavnost pogodbe o zaposlitvi pred pristojnim delovnim sodiščem. Rok za uveljavljanje pravice je 30 dni od dneva, ko je ena od strank izvedela za možnost izpodbijanja pogodbe, oziroma najkasneje eno leto po podpisu pogodbe.

Pogodba je praviloma sklenjena v pisni obliki, delodajalec pa je dolžan predlog pogodbe delavcu izročiti praviloma tri dni pred nastopom dela, pisno pogodbo o zaposlitvi pa ob njeni sklenitvi.

Pogodbo o zaposlitvi smejo skleniti le tisti, ki so dopolnili 15 let. Če je sklenjena pogodba o zaposlitvi s posameznikom, ki še ni dopolnil 15 let, je pogodba nična.

Zakon o delovnih razmerjih določa obvezne sestavine pogod-

be o zaposlitvi. To so: podatki o pogodbenih strankah z navedbo prebivališča oziroma sedeža, datum nastopa dela, naziv delovnega mesta s kratkim opisom dela, kraj opravljanja dela, čas trajanja delovnega razmerja, določilo, ali gre za polni delovni čas ali za delovni čas krajši od polnega, določilo o dnevnem in tedenskem rednem delovnem času in razporeditvi delovnega časa, osnovna plača delavca, izražena v evrih, določila o drugih sestavnih plačah (stimulacije, dodatki), o plačilnem obdobju, o plačilnem dnevu in o načinu izplačevanja plače, določilo o letnem dopustu oziroma načinu določanja letnega dopusta, dolžina odpovednih rokov, navedba aktov, ki zavezujejo delodajalca, ter druge pravice in obveznosti, ki jih določa zakon.

Izjemoma zakon dovoljuje skleniti pogodbo o zaposlitvi za določen čas. Med drugim se lahko sklene tako pogodbo, če izvrševanje dela po svoji naravi traja določen čas, če gre za nadomeščanje začasnega odsotnega delavca, za začasno povečani obseg dela, za pripravo in izpeljavo dela, ki je projektno organizirano, in v še nekaterih drugih primerih. Pri tem velja zakonsko določilo, da delodajalec ne sme skleniti ene ali več pogodb o zaposlitvi za določen čas z istim delavcem za isto delo, če bi neprekinjeno trajale več kot dve leti, razen v določenih primerih, kot je denimo nadomeščanje začasnega odsotnega delavca. Prekinitev za tri mesece ali manj pa ne pomeni prekinitve neprekinjenega dveletnega obdobja, omenjenega v prejšnjem stavku. Pri tem pa ima delodajalec možnost obiti določilo o omejevanju časovnega sklepanja pogodbe o zaposlitvi. V vzgoji in izobraževanju lahko to stori tako, da se (denimo) sklene prva pogodba o zaposlitvi za učitelja razrednega pouka, naslednje leto za učitelja predmetnega pouka, naslednje leto za OPB in potem spet za učitelja razrednega pouka. Tako se namreč obide določilo »za isto delo«. Posebej moramo poudariti, da mora pogodba o zaposlitvi, ki je sklenjena za določen čas, obvezno vsebovati določilo o načinu izrabe letnega dopusta.

Na koncu naj še povemo, da določilo o časovni omejitvi pogodb o zaposlitvi za določen čas v VIZ začne veljati s 1. 1. 2010, medtem ko je v drugih dejavnostih že s 1. 1. 2007.

[aktivnosti]

Majske vseevropske demonstracije

Maj je minil v znamenju delavskih demonstracij v nekaterih največjih evropskih mestih. Evropska konfederacija sindikatov jih je pripravila v Madridu, Bruslju, Berlinu in Pragi. Slednjih se je udeležila tudi skupina Svizovih predstavnikov, ki se je pred skupnimi demonstracijami s 50.000 delavci iz več evropskih držav skupaj z učiteljskimi kolegi iz Češke, Slovaške, Bolgarije, Poljske, Madžarske, Romunije in Italije zbrala pred stavbo češkega šolskega ministrstva in tam s shodom opozorila na položaj zaposlenih v vzgoji in izobraževanju. Evropski učitelji so prenesli jasno sporočilo, da ne bodo pristali na kakršno koli varčevanje na račun zaposlenih ali kakovosti izobraževanja.

Namen sindikalnih protestov je bil opozoriti na težke razmere delavcev v krizi. Proteste je pripravila Evropska konfederacija sindikatov pod geslom »Boj s krizo: dajte prednost ljudem«. Protestniki so med drugim zahtevali zaščito in ohranitev za vse prebivalce najpomembnejših storitev, kot sta zdravstvo in šolstvo.

1. Svizove športne igre

Radovljica je na predzadnji majske soboto gostila 420 Svizcev športnikov in navijačev iz 16 območnih odborov sindikata. Organizacijski odbor pod vodstvom predsednika OO Sviza Radovljica Jožeta Brezavščka je pripravil zanimiv športno-rekreativni dan z množično udeležbo ter tekmovanji v šestih športnih disciplinah in šahu.

Najtevilnejši so bili z OO Sviza Obala. Zasedli so skupno drugo mesto.

Članice in člani so se pomerili v košarki, plavanju, namiznem tenisu in tenisu, odbojki, vlečenju vrvi in šahu. Čeprav so bili bolj kot dosežki v ospredju rekreacija, prijetno preživljanje sobotnega dneva, druženje in medsebojno spoznavanje članic in članov iz vse Slovenije, naj povemo, da so pokal za najbolj športno območje osvojili kolege in kolegi z območnega odbora Posavja. Pokal jim je podelil glavni tajnik Sviza, ki je ob koncu res prijetnega dne na vprašanje, ali naj Sviz prihodnje leto ponovi igre, dobil jassen in glasen »DA!«.

Posavski Svizci odlični (tudi) v Srbiji

V začetku maja so se Svizovi člani s treh območnih odborov podali na športno srečanje prosvetnih delavcev v športni center ob reki Donavi v srbskem Karatašu blizu hidroelektrarne Djerdap. Nadvse uspešno so tekmovali v badmintonu, tenisu in namiznem tenisu, kegljanju, plavanju in odbojki. V vseh disciplinah smo osvojili kar nekaj prvih mest! Alenka Jevšnik z območnega odbora Sviza Posavja je bila na koncu razglašena tudi za »športnico iger« v ženski konkurenci.

Kljub dolgi vožnji se udeleženci ocenili, da se je vedno lepo zapeljati malo na jug, kjer domačini poskrbijo za prijetno in sproščeno ozračje na športnih terenih in družabnih srečanjih.

Posvet z glavnim tajnikom v Novem mestu

V ponedeljek, 11. maja, smo za člane Sviza z območnega odbora Novo mesto pripravili posvet z glavnim tajnikom Sviza Branimirjem Štrukljem. Približno 50 članic in članov sindikata se je zbralo v SŠ Grm Novo mesto – Center biotehnike in turizma na Sevnem v Novem mestu. Pogovoru so se pridružili tudi člani območnih odborov Sviza Bela Krajina in Trebnje.

Svizov glavni tajnik je navzoče seznanil z delovanjem Sviza, s stališči do predlaganih vladnih protikriznih ukrepov, do sprememb zakonodaje in s pomembnejšimi aktualnimi dogodki v sindikalnem delovanju. Izpostavil je pomembno vlogo članstva pri nadaljnjih korakih delovanja sindikata, člani pa so sodelovali v pogovoru s svojimi mnenji, stališči in vprašanji.

Glavne teme so bile: predlog sprememb zakonodaje (ZOFVI), predlog spremembe urstitev v plačne razrede pomočnic vzgojiteljic, združevanje vrtev, napredovanja v nazive, plačne razrede, ure nadomeščanja v šoli, zaposlitve za določen čas, evidenciranje delovnega časa, tožbe po 5.a členu, plače, ure dodatne strokovne pomoči, spremembe plačnih razredov in položaj administrativno-tehničnega kadra, šola v naravi, različna pravna vprašanja ...

Člani so bili z odgovori glavnega tajnika zelo zadovoljni in so si zaželeli, da bi v prihodnje s tovrstnimi pogovori nadaljevali.

SONJA RESMAN, predsednica OO Sviza Novo mesto

